

Endelig have Statsbanerne endnu et lille Trick. I Nyborg, der altsaa hører til de allerfarligste Konkurrencehavne for Tyskland, er man fra Statsbanernes Side gaaet den Vej — og Nyborg er maaske kun Typen for de Byer, der have lidt denne Skæbne —, at man har beskaaret Kulgaarden — jeg har det fra Statsbanernes egen Ledelse — saaledes, at der ikke længere kan tages store Ladninger der, saadanne Ladninger, som netop bedst kunde konkurrere i Nyborg. Man har ganske rolig skaaret den halve Kulgaard bort, saa at England er sat ud af Spillet. Det er dog for galt, at sligt kan ske. Navnlig naar vi huske paa, hvad der nylig er kostet paa Statsbaneforholdene i Nyborg, er det dog for galt, at Resultatet er, at man har benyttet Lejligheden til at ordne Forholdene i Nyborg saaledes, at denne By, der har en af de dybeste Havne her i Landet, ikke kan modtage en ordentlig Ladning Kul, altsammen til Gunst for Tyskland.

Jeg kan endvidere nævne, at Statsbanerne have vist Mangel paa Forstaaelse af, at de have andre nationaløkonomiske Hensyn at tage end det, der bunder i Statens Kasse. Dette sidste er selvfølgelig det vigtigste, men der er virkelig ogsaa andre Hensyn at tage. Naar Forholdet paa Fyn har staaet — hvad skulle vi kalde det — paa Vippen mellem Tyskland og England, og det f. Eks. har drejet sig om, at Statsbanerne kunde spare 1,000 Kr. ved at tage tyske Kul, burde man have husket paa, at Nyborg har en Havn, der er bleven bygget, fordi Staten i en lang Aarrække har haft Brug for en Havn der, bl. a. til at forsyne de danske Statsbaners fynske Afdeling med Kul. Naar denne Havn er bygget, skylder man denne Kommune og denne Havn visse Hensyn, og man skylder først og fremmest de Arbejdere, der have nedsat sig der for at have deres Eksistens ved denne Havn, et Hensyn. Naar de fynske Statsbaner ikke forsynes med engelske Kul, men med Kul, der komme pr. Bane, tabe de Arbejdere i Nyborg, der ere nødvendige for Havnen, og som ogsaa have været nødvendige for Statsbanerne, 400—500 Kr. pr. Mand aarlig, og jeg vil derfor hævde, at Statsbanerne have det Hensyn at tage, at naar det kun drejer sig om en Bagatels Forskel mellem tyske og engelske Kul, kan denne Bagatel opvejes 30 Fold derved, at der falder omtrent 30,000 Kr. til Nyborg Havn og dens Arbejdere, naar Kullene føres dertil.

Man skal høre de Grunde, ud fra

hvilke Statsbaneadministrationen tillader sig at skyde Nyborg Havn ud til Fordel for Tyskland. Jeg skal nævne, at der f. Eks. i 1907 — og da drejede det sig endda om tyske Kul paa begge Sider — var et Tilbud paa tyske Kul pr. Bane og et Tilbud paa tyske Kul pr. Skib til Nyborg. Det sidste Tilbud var 36 Øre billigere pr. Ton end det første, men ikke desto mindre tog de danske Statsbaner Tilbudet pr. Bane. Uagtet altsaa Nyborg-Tilbudet var billigere, traf man en Afgørelse, der paaførte Nyborg Havn og Arbejdere et Tab af omtrent 30,000 Kr. I 1909 gik det paa en anden Maade. Da tog man til Trods for, at de engelske Kul vare langt billigere, tyske Kul af den Grund, jeg nævnede før, nemlig fordi den tyske Leverandør havde tilladt sig at binde sit Tilbud sammen paa den omtalte Maade. I Aar er der indtraadt et nyt Forhold, som næsten er endnu ejendommeligere, idet man har taget en Del tyske Kul pr. Bane til Strib og en Del engelske til Nyborg pr. Skib. Det fremgaar ikke af de offentliggjorte Licitationsresultater, hvad der er Grunden, men det ser i høj Grad ejendommeligt ud, naar jeg kan oplyse, at de engelske Kul i Nyborg vare 50 Øre billigere pr. Ton end de tyske, og naar jeg tillige har den Lykke at kunne oplyse, at Generaldirektionen for de danske Statsbaner i en Skrivelse af 10. December i Fjor til Trafikministeriet skriver, at den fynske Hovedbane kan lige saa bekvemt forsynes fra Nyborg som fra Strib. Efter denne Erklæring fra Generaldirektionen selv ser det dog mildest talt ejendommeligt ud, at man vælger et tysk Tilbud, der er dyrere end det engelske, ganske bortset fra de specielle Nyborg-Interesser, som jeg omtalte for et Øjeblik siden.

Jeg sagde før, at det maaske kunde være rigtigt at sætte strenge Betingelser indenfor visse Grænser, men at der dertil først og fremmest maatte knytte sig Retfærdighed, og jeg tillod mig at sige, at dette ikke er Tilfældet ved de danske Statsbaner. Der findes ikke der Ret og Retfærdighed. Jeg skal gaa let over saadanne Smaating, som at en Udsending fra et Walesfirma, der for et Par Aar siden kom her over i Anledning af Klager for at lære de danske Statsbaners Fyrbødere at fyre med Waleskul, viste man den Elskværdighed, at han i Jylland maatte betale 2den Klasses Billet for at faa Lov til at staa paa Lokomotivet og fyre. Det er en Bagatel, men det viser Tendensen indenfor Statsbanerne. Jeg skal ikke røre